

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1879.

Andra Kammaren.

N:o 5.

Torsdagen den 30 Januari.

Kl. 2 e. m.

§ 1.

Justerades protokollen för den 22 och 23 innevarande månad.

§ 2.

Företogs till behandling de på Kammarens bord hvilande motioner; och skedde dervid först föredragning af Herr *J. Anderssons* i Tenhult motion N:o 46.

Ordet begärdes af

Herr *C. A. Larsson*, som anförde: Jag vill nu redan vid början utaf remissen af motionerna nedlägga min protest mot det behändiga sätt kansliet vidtagit, då det icke orkat på föredragningslistan utsätta hvilka personer som väckt motionerna och hvad dessa handla om, utan endast siffrorna 46—121, så att man skall gissa sig till hvad hvarje motion innehåller.

Jag föreställer mig att för närvarande åtminstone det icke är så mycket arbete i kansliet, att man icke kunnat hinna med att skriva ut något så obetydligt. Jag plägar nemligen på föredragningslistan anteckna hvart hvarje motion remitteras, så att jag icke sedermera skall behöfva genomläsa tidningar eller andra handlingar för att få veta detta. Jag tycker icke att det varit för mycket, om vi fått en föredragningslista, som innehållit både personen, som väckt motionen, och titeln på den senare.

Vidare yttrades ej. Den föredragna motionen hänvisades till Tillfälligt Utskott.

Derefter hänvisades:

Herr *C. Mejenqvists* motion, N:o 47, till Bevillnings-Utskottet;

Herr *E. G. Boströms* motion, N:o 48, till Stats-Utskottet;

Herr *A. Fredenbergs* motion, N:o 49, till Stats-Utskottet;

Herr *J. Jonassons* i Gullaboås motion, N:o 50, till Stats-Utskottet;

Herr *C. I. Bengtssons* motioner, N:is 51 och 52, till Lag-Utskottet;

Herr *R. Arfvedssons* motion, N:o 53, till Bevillnings-Utskottet;

Herr *W. von Rehausens* motion, N:o 54, till Stats-Utskottet;

Herr *J. W. Berglöfs* motion, N:o 55, till Stats-Utskottet;

Herr *A. Bäckströms* motion, N:o 56, till Bevillnings-Utskottet;

Herr *E. Westins* motion, N:o 57, till Bevillnings-Utskottet;

Herr *Jöns Perssons* motion, N:o 58, till Tillfälligt Utskott;

Herr *Sven Håkansons* motioner, N:is 59 och 60, till Tillfälligt Utskott;

Herr *F. T. Borgs* motion, N:o 61, till Konstitutions-Utskottet;

Herr *J. P. Nilssons* motion, N:o 62, till Lag-Utskottet;

Herr *P. Engmans* motion, N:o 63, till Lag-Utskottet;

Herr *Anders Svenssons* motion, N:o 64, till Tillfälligt Utskott;

Herr *A. Hanssons* motion, N:o 65, till Stats-Utskottet;

Herr *L. M. Carlssons* motion, N:o 66, till Bevillnings-Utskottet;

Herr *A. Hedins* motioner, N:o 67, till Bevillnings-Utskottet och N:o 68 till Stats-Utskottet;

Herr *I. Lyttkens'* motion, N:o 69, till Bevillnings-Utskottet;

Herr *G. Hægströms* motion, N:o 70, till Bevillnings-Utskottet;

Herr *A. W. Westerdals* motion, N:o 71, till Tillfälligt Utskott;

Herr *P. Ericssons* i Wik motion, N:o 72, till Konstitutions-Utskottet;

Herr *T. Flensburgs* motion, N:o 73, till Bevillnings-Utskottet;

Herr *H. A. Widmarks* motion, N:o 74, till Stats-Utskottet;

Herr *A. P. Linds* motioner, N:is 75 och 76, till Lag-Utskottet;

Herr *Christen Assarssons* motion, N:o 77, till Stats-Utskottet;

Herr *C. A. Larssons* motion, N:o 78, till Stats-Utskottet;

Herr *J. Smedbergs* motion, N:o 79, till Tillfälligt Utskott;

Herr *Per Nilssons* i Espö motioner, N:o 80 till Stats-Utskottet, N:o 81 till Lag-Utskottet samt N:o 82 till Stats-Utskottet;

Herr *F. W. Dahls* motion, N:o 83, till Bevillnings-Utskottet;

Herr *Anders Perssons* motion, N:o 84, till Lag-Utskottet;

Herr *Ivar Månssons* motion, N:o 85, till Stats-Utskottet;

Friherre *J. T. Beck-Friis'* motion, N:o 86, till Stats-Utskottet;

Herr *Gunnar Eriksons* motion, N:o 87, till Banko-Utskottet;

Herr *J. M. Svenssons* motion, N:o 88, till Stats-Utskottet;

Herr *Fredrik Anderssons* motioner, N:is 89 och 90, till Lag-Utskottet;

Herrar *Hans Anderssons* och *Olof Larssons* motion, N:o 91, till Tillfälligt Utskott;

Herr *Sven Anderssons* motioner, N:o 92 till Bevillnings-Utskottet och N:o 93 till Stats-Utskottet;

Herr *Ola Anderssons* motioner, N:is 94 och 95, till Stats-Utskottet;

Herr *Olof Anderssons* motion, N:o 96, till Stats-Utskottet;

Herr *J. Sandwalls* motion, N:o 97, till Stats-Utskottet;

Herr *A. J. Lyths* motion, N:o 98, till Stats-Utskottet;

Herr *A. K. Gasslanders* motion, N:o 99, till Stats-Utskottet;

Herr *A. P. Danielssons* motioner, N:o 100 till Stats-Utskottet, N:o 101 till Lag-Utskottet och N:o 102 till Tillfälligt Utskott;

Herr *C. Magnis* motioner, N:is 103 och 104, till Bevillnings-Utskottet;

Herr *Lasse Jönssons* motion, N:o 105, till Bevillnings-Utskottet;

Herr *P. Larssons* motion, N:o 106, till Stats-Utskottet;

Herr *A. Svenssons* motion, N:o 107, till Bevillnings-Utskottet;

Herr *Ch. Dicksons* motion, N:o 108, till Stats-Utskottet;

Herr *J. Magnussons* motion, N:o 109, till Lag-Utskottet;

Herr *J. A. Sjö's* motion, N:o 110, till Banko-Utskottet;

Herr *A. F. Petterssons* motion, N:o 111, till Banko-Utskottet;

Herr *Åke Anderssons* motion, N:o 112, till Bevillnings-Utskottet;

Herr *Jöns Perssons* motion, N:o 113, till Banko-Utskottet;

Herr *J. Smelbergs* motion, N:o 114, till Bevillnings-Utskottet;

Herr *S. Axells* motioner, N:o 115 till Tillfälligt Utskott och N:o 116 till Stats-Utskottet;

Herr *J. Sääfs* motion, N:o 117, till Bevillnings-Utskottet;

Herr *A. P. Linds* motioner, N:is 118 och 119 till Lag-Utskottet och N:o 120 till Tillfälligt Utskott; samt

Grefve *E. Sparres* motion, N:o 121, till Stats-Utskottet.

§ 3.

Föredrogs och lades till handlingarne Banko-Utskottets memorial N:o 1, med öfverlemnande af fullmäktiges i Riksbanken till Utskottet afgifna berättelse.

§ 4.

Herr Talmannen tillkännagaf, med anledning af Herr C. A. Larssons i § 2 här ofvan antecknade yttrande angående den för dagens

sammanträde uppgjorda tryckta föredragningslistan, att berörda lista, i följd af derom utaf Herr Talmannen särskildt gifven föreskrift, blifvit affattad på sätt som skett; och erinrade Herr Talmannen i sammanhang härmed om bestämmelsen i Kammarens arbetsordning, att det tryckta sammandrag af dagordningen, som skall hållas Kammarens ledamöter tillhanda, bör vara kortfattadt.

§ 5.

Justerades protokollsutdrag rörande de i detta sammanträde beslutade motionsremisser.

§ 6.

Herr Talmannen tillkännagaf, att han låtit uppgöra förslag till gruppering och fördelning af de motioner, som af Kammaren blifvit till Tillfälligt Utskott hänvisade; hvilket förslag hade följande lydelse:

Förslag

till fördelning af de motioner, hvilka af Riksdagens Andra Kammare blifvit hänvisade till behandling af Tillfälligt Utskott:

1:o) Till behandling af ett Tillfälligt Utskott (N:o 1) torde få öfverlemnas motioner af:

Herr *A. W. Wigardt*, N:o 34, om underdånig skrifvelse rörande rätt för de frivilliga skarpskytteföreningarne att inköpa staten tillhöriga gevär;

Herr *J. Smedberg*, N:o 79, om underdånig skrifvelse angående utfärdande af förändrade föreskrifter i fråga om undervisningstiden i folk- och småskolor;

Herr *S. Axell*, N:o 115, om underdånig skrifvelse, angående beredande af flera lärotimmar för naturalhistoriens studium vid rikets elementarläroverk;

2:o) Till ett annat Tillfälligt Utskott (N:o 2) torde få hänvisas motioner af:

Herr *C. J. Ödman*, N:o 20, med förslag till ändring af 23 § fiskeristadgan;

Herr *J. Grape*, N:o 21, om underdånig skrifvelse angående tillämpning jemväl på krononybyggen af gällande stadganden om upplåtelse af kronohemman;

Herr *Jöns Persson*, N:o 58, om underdånig skrifvelse angående förtydligande och ändring af Kongl. Maj:ts förnyade resereglemente den 10 November 1865;

Herr *S. Håkanson*, N:o 60, om fridlysning af elg under vissa år samt inskränkning derefter i den nu i fråga om dessa djur tillåtna jagttid;

Herr *Anders Svensson*, N:o 64, med förslag till förändrad lydelse af § 3 mom. 1 i Kongl. förordningen om mantals- och skattskrifningar den 20 Juli 1861;

Herr *A. W. Westerdal*, N:o 71, om underdånig skrifvelse med anhållan om förnyad författning, i fråga om brandförsäkring af karaktershus å till statsverket indragna militieboställen;

3:o) Till ett tredje Tillfälligt Utskott torde få öfverlemnas moti-
oner af:

Herr *J. Andersson* i Tenhult, N:o 46, om underdånig skrifvelse angående utarbetande och framläggande för nästa Riksdag af förslag till ny härordning enligt vissa i motionen angifna grunder;

Herr *Sven Håkanson*, N:o 59, om utsättande i debetsedel af taxeringsvärde å fastighet på landet samt om sådan debetsedels vitsord;

Herr *Hans Andersson* och Herr *Olof Larsson* N:o 91, angående taxa för läkares godtgörande vid sjukbesök;

Herr *A. P. Danielsson*, N:o 102, om underdånig skrifvelse angående vidtagande af åtgärder för att ställa någon lifrätanstalt under allmän kontroll och garanti;

Herr *A. P. Lind*, N:o 120, om underdånig skrifvelse angående ersättning till förre landtbrukaren S. J. Bladh för förluster till följd af hos honom verkställt olaga beslag.

Efter skedd uppläsning blef detta förslag af Kammarerna godkänt; hvadan Kammarerna beslutit tillsätta tre Tillfälliga Utskott. I afseende å dessa Utskotts sammansättning fattades enahanda beslut, som vid de senast förflutna årens riksdagar, eller att i hvar och ett af dem skulle ingå nio ledamöter, samt att för dessa ledamöter icke några suppleanter skulle utses.

I fråga om tiden för val af ledamöter i nu omförmälda Utskott beslöt Kammarerna, uppå hemställan af Herr Talmannen, att dessa val skulle företagas vid början af det sammanträde, som komme att hållas Onsdagen den 5 instundande Februari.

§ 7.

Ledighet från riksdagsgörömlen beviljades:

Grefve <i>A. Piper</i>	under 8 dagar från den 1 Februari.
Grefve <i>C. M. L. Björnstjerna</i>	» 7 » » » 1 »
Herr <i>O. G. Nordenskjöld</i>	» 10 » » » 4 »
Herr <i>J. G. W. von Rehausen</i>	» 14 » » » 5 »

Kammarernas ledamöter åtskildes kl. $\frac{3}{4}$ 3 e. m.

In fidem

H. A. Kolmodin.

Lördagen den 1 Februari.

Kl. 2 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 25 nästlidne Januari äfvensom protokollsutdrag rörande de i § 6 af protokollet för den 30 i samma månad antecknade beslut.

§ 2.

Herr Statsrådet m. m. H. L. Forssell aflemnade nedannämnda Kongl. Maj:ts propositioner till Riksdagen:

1:o) angående utbyte af länsmansbostället Wistinge N:o 2 $\frac{3}{8}$ mantal i Risinge socken emot $\frac{1}{4}$:dels mantal af kronoskattehemmanet Ölmetorp N:o 1 i Skedevi socken af Finsponga läns härad och Östergötlands län;

2:o) i fråga om förändringar dels i vigtsatserna för postförsändelser i följd af metersystemets antagande och dels i befodringsafgifterna för tidningar m. m.;

3:o) med förslag till lag om dikning och annan afledning af vatten; samt

4:o) angående indragning af åtskilliga länsmansboställen samt upplåtande af två nya sådana boställen inom Östergötlands län.

Herr Talmannen mottog dessa Kongl. propositioner med förklaring, att Kammarerna skulle egna dem grundlagsenlig behandling; och blefvo derefter samma propositioner bordlagda.

§ 3.

Herr *B. Martin* erhöll, på derom anmäld begäran, ledighet från riksdagsgöromålen under 8 dagar från den 3 i denna månad.

Kammarernas ledamöter åtskildes kl. $\frac{1}{4}$ 3 e. m.

In fidem

H. A. Kolmodin.

Onsdagen den 5 Februari.

Kl. 12 på dagen.

§ 1.

Justerades protokollen för den 27 och 28 nästlidne Januari.

§ 2.

Herr Talmannen hemställde, huruvida Kammaren, i enlighet med hvad Herrar Talmän vid hållet talmanssammanträde öfverenskommit att för Kamrarne föreslå, ville besluta:

att Lördagen den 8 innevarande månad företaga val af dels tjugufyra ledamöter i den nämnd, hvilken enligt 69 § Riksdagsordningen eger att döma, huruvida Högsta Domstolens samtliga ledamöter gjort sig förtjente att i deras viktiga kall bibehållas, och dels tolf valmän att, gemensamt med tolf valmän från Första Kammaren, välja komiterade för tryckfrihetens värd;

samt att Lördagen den 15 i denna månad välja dels sex revisorer jemte tre revisorssuppleanter för granskning af statsverkets, Riksbankens och Riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning och dels två revisorer och två revisorssuppleanter för hvart och ett af Riksbankens afdelningskontor i orterna.

Hvad Herr Talmannen sålunda hemställt blef af Kammaren bifallet.

§ 3.

Enligt derom förut fattadt beslut, företogos nu val af nio ledamöter i hvart och ett af de tre Tillfälliga Utskott, som Kammaren beslutit tillsätta; och utsågos dervid till

Ledamöter i Tillfälliga Utskottet N:o 1:

Herr Fredrik Andersson	med 120 röster.
» Gustaf Andersson	» 120 »
» Severin Axell	» 120 »
» Johannes Bengtsson	» 120 »
» Bälter Sven Ersson	» 120 »
» Carl Gustaf Hammarskjöld	» 120 »
» Hans Johnsson	» 120 »
» Jan Magnusson	» 120 »
» Per Persson	» 120 »

Ledamöter i Tillfälliga Utskottet N:o 2:

Friherre Joachim Tavast Beck-Friis	med 103 röster.
Herr Nils Boström i Bodbyn	» 101 »
» Johan Grape	» 101 »
» Johan Jönsson	» 101 »
» Johannes Mörtsell	» 101 »
» Jöns Persson	» 101 »
» Anders August Andersson	» 100 »
» Johan Eric Ericsson	» 100 »
» Stormats Mathias Olsson	» 100 »

Ledamöter i Tillfälliga Utskottet N:o 3:

Herr Johan Andersson	med 102 röster.
» Lars Andersson	» 102 »
» Per Elof Berglöf	» 102 »
» Otto Karlsson	» 102 »
» Olof Larsson i Häste	» 102 »
» Anders Petter Lind	» 102 »
» Anton Julius Lyth	» 102 »
» Ander Svensson i Edum	» 102 »
» Anders Hansson	» 101 »

§ 4.

*Remiss af
Kongl. propo-
sitioner.*

Förekommo till behandling de på Kammarens berd hvilande Kongl. propositioner; och hänvisades

Kongl. Maj:ts proposition, angående utbyte af länsmansbostället Wistinge N:o 2 $\frac{3}{8}$:dels mantal i Risinge socken emot $\frac{1}{4}$:dels mantal af kronoskattehemmanet Ölmetorp N:o 1 i Skedevi socken af Finsponga läns härad och Östergötlands län, till Stats-Utskottet; samt

Kongl. Maj:ts proposition, i fråga om förändringar dels i vigtsatserna för postförsändelser i följd af metersystemets antagande och dels i befodringsafgifterna för tidningar m. m., till Bevillnings-Utskottet.

Efter föredragning dernäst af Kongl. Maj:ts proposition, med förslag till lag om dikning och annan afledning af vatten, lemnades ordet på begäran till

Herr E. G. Boström, som yttrade: Jag anhåller att detta förslag måtte hänvisas till ett särskildt Utskott. Jag gör det icke af någon misstro till de krafter, hvaröfver Lag-Utskottet förfogar, utan derföre, att den nu föreliggande frågan är af den viktiga natur, att ett Utskott uteslutande och ostördt behöfver egna sig derat. Jag gör det också derföre, att Lag-Utskottet redan har eller får en mängd andra viktiga ärenden att behandla, t. ex. den Kongl. propositionen om kyrkliga befodringsättet och om strafflag för presterlige tjänstemän, den väntade lagen om inteckning i jernvägar och administration af jernvägsbolag, som råkat på obestånd, och dessutom en mängd motioner om ändringar i allmän och kommunal lag. Slutligen har

också Herr L. O. Larsson i sin motion, om hvad som förstås med solidarisk ansvarighet för enskilda banker, gifvit Lag-Utskottet en hård nöt att knäcka. Alla dessa frågor synas lemna Lag-Utskottet denna riksdag fullt upp att göra.

Jag sade nyss, att den föreliggande propositionen vore af största vikt; och detta visas äfven deraf, att en mängd förslag varit å bane för att få frågan löst. Och äfven detta förslag har haft många öden att genomgå. Först och främst hafva inom lagberedningen icke alla ledamöterna enats om förslaget, utan äfven der har förekommit en reservation. När förslaget sedermera förelades Högsta Domstolens ledamöter, förklarade två af dem, att förslaget icke borde blifva upphöjdt till lag; en tredje ledamot gjorde visserligen icke detta, men fann dock sådana betänkligheter mot förslaget, att han ansåg sig böra utarbета och framlägga ett utkast till ett nytt lagförslag; och de öfriga fyra ledamöter, som yttrade sig i frågan, framställde massor af anmärkningar såväl i allmänhet mot de principer, hvarpå förslaget hvilade, som mot dess detaljer. Alla dessa omständigheter jemte ämnets stora vikt gifva vid handen, att Lag-Utskottet icke skall medhinna att afsluta behandlingen af detta och andra till Utskottet remitterade ärenden lika fort, som de öfriga Utskotten torde hinna med behandlingen af de till dem remitterade frågor. Det torde därför för vinnande af en verklig utredning och ett godt slut i denna viktiga angelägenhet, vara af nöden att för dess behandling tillsättes ett särskildt Utskott. Ett ytterligare skäl härtill förefinnes i den omständigheten att, såsom jag hört berättas, inom Första Kammaren förslag i samma riktning skall komma att framläggas,

Herr Carl Ifvarsson: Ehuru jag ingalunda vill bestrida, att föreliggande fråga är af ganska stor vikt, så tror jag likväl att man bör söka att undvika dessa afvägar, hvilka vi beträdt genom att, på sätt som hittills skett, år från år tillsätta särskilda Utskott, för behandling af frågor, som rätteligen höra till ordinarie Utskotts behandling; ty sällan har denna åtgärd medfört annat resultat än ökade kostnader utan någon egentlig vinst. Hvad särskildt beträffar nu föreliggande lagförslag, så vill det synas mig, som de af Herr Boström uppräknade lagförslagen icke vore af den vidsträckta omfattning, att icke äfven dess behandling bör kunna af Lag-Utskottet medhinnas, hvarföre jag hemställer att frågan måtte remitteras till Lag-Utskottet och icke till ett särskildt Utskott.

Herr Thomasson: Jag har endast velat i min egenskap af ledamot utaf Lag-Utskottet afgifva den förklaring, att jag icke har något emot tillsättande af ett särskildt Utskott för behandlingen af förevarande fråga. Jag kan visserligen icke påstå, att de ärenden, som redan blifvit Lag-Utskottet till behandling förelagda, äro så många eller så vidlyftiga, att icke äfven detta bör kunna medhinnas; men jag måste medgifva att åtminstone Andra Kammaren inom detta Utskott i hvad angår det juridiska elementet saknar tillräckliga krafter och den specialkännedom, som erfordras för behandlingen af de ärenden, som den Kongl. propositionen är afsedd att ordna. Jag tillåter mig

*Remiss af
Kongl. propo-
sitioner.
(Forts.)*

nemligen fästa uppmärksamheten derå, att de två jurister från denna Kammare, hvilka blifvit invalda såsom ledamöter i Utskottet, äro båda stadsdomare. Jag svarar icke för min kollega, men för min enskilda del får jag tillsta, att jag aldrig varit i tillfälle att praktiskt handlägga ärenden af förevarande beskaffenhet.

Om jag, under sådana förhållanden, än icke påyrkar ärendets remitterande till ett särskildt Utskott, så skulle jag dock anse detta ganska ändamålsenligt för vinnande af den bästa möjliga utredning.

Herr Torpadie: Jag kan icke annat än instämma i den åsigten, som af Lag-Utskottets vice ordförande nu uttalats.

Herr Lyttkens: Detta ärende är för landtbruket af den ofantligt stora vikt, att, äfven om man tager i betraktande de kostnader, som tillsättande af ett särskildt Utskott för ärendets behandling måste medföra, man dock i första rummet måste taga hänsyn till de öfvervägande fördelarne af att få de frågor, propositionen angår, snart och nöjaktigt utredda. Måhända skulle detta icke blifva fallet, derest propositionen remitterades till Lag-Utskottet, hvars betänkande kanske först i riksdagens sista timma vore att förvänta, då ock, i händelse af återremiss af en eller annan punkt, åt frågan i dess helhet kanske icke komme att egnas en nöjaktig behandling af Riksdagen.

Deremot skulle, enligt min åsigt, ett särskildt Utskott kunna föra denna viktiga fråga, som sedan så många år stått på dagordningen, till en lycklig lösning. Huru länge hafva vi icke fått vänta på detta lagförslag, huru många komitéer hafva icke derpå nedlagt sitt arbete, och huru hafva icke såväl inom dessa, som inom de Hushållningssällskap, hvilkas utlåtanden i anledning deraf infordrats, olika åsigheter gjort sig gällande! Allt detta utvisar att saken är svårlöst och viktig. Jag kan därför för min del icke annat än instämma uti det af Herr Boström framställda yrkande.

Herr Biesert: Äfven jag ber att få instämma med dem, som yrkat på föreliggande ärendes behandling af ett särskildt Utskott. Jag anser nemligen detta ärende vara af den stora vikt, att för dess nöjaktiga utredning fordras icke allenast personer med juridisk erfarenhet utan äfven sådana, som besitta speciella insigheter i hithörande ämnen.

Af detta skäl ber jag att på det lifligaste få understödja deras åsigt, som påyrkat tillsättande af ett särskildt Utskott.

Herr J. E. Johansson: För min del kan jag icke instämma med dem, som yrkat detta ärendes remitterande till ett särskildt Utskott, utan förenar mig med Herr Carl Ifvarsson, i all synnerhet, som de frågor, hvilka utgöra föremål för den Kongl. propositionen, redan varit underkastade en särdeles grundlig behandling af såväl jurister som praktiske män, de der egt kännedom om huru lagar och författningar i hithörande frågor skola behandlas. Och då, om jag icke är illa underrättad, Första Kammaren redan remitterat ärendet till Lag-Utskottet, så finner jag häri en ytterligare anledning att instämma med Herr Carl Ifvarsson.

Herr E. G. Boström: Herr Johanssons uppgift, att Första Kam-
maren redan remitterat propositionen till Lag-Utskottet, tillåter jag
mig betvifva, då, som vi veta, Första Kammaren i dag icke har plenum
förrän kl. 2 e. m.

*Remiss af
Kongl. propo-
sitioner.
(Forts.)*

Herr Thomasson: Jag kan deremot meddela den siste talaren
den upplysning, att Herr Johansson hade fullkomligt rätt, ty Första
Kammaren har redan för ett par dagar sedan remitterat frågan till
Lag-Utskottet.

Härmed var öfverläggningen slutad. Herr Talmannen gaf propo-
sitioner i enlighet med de yrkanden, som förekommit, samt förklarade
sig anse svaren hafva utfallit med öfvervägande ja för deras mening,
hvilka yrkat den ifrågavarande Kongl. propositionens hänvisning till
Lag-Utskottet. Som votering likväl begärdes, skedde uppsättning,
justering och anslag af en så lydande omröstningsproposition:

Den, som vill, att Kongl. Maj:ts till Riksdagen afåtna proposition
med förslag till lag om dikning m. m. skall till behandling af Lag-
Utskottet hänvisas, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner nej, har Kammaren beslutat remittera omförmälda Kongl.
Proposition till ett blifvande särskildt Utskott.

Omröstningen, i vanlig ordning företagen, visade 100 ja mot 67
nej; och hade Kammaren alltså beslutit i öfverensstämmelse med ja-
propositionen.

Slutligen föredrogs och hänvisades till Stats-Utskottet Kongl. Maj:ts
proposition, angående indragning af åtskilliga länsmansboställen samt
upplåtande af två nya sådana boställen inom Östergötlands län.

§ 5.

Upplästes och lades till handlingarne ett till Kammaren ankommet
Kongl. Maj:ts utslag, lydande sålunda:

Kongl. Maj:t utslag på de besvär, Ola Persson, Nils Anders-
son och Per Larsson i Österslöv samt Åke Westesson och Sven Tuves-
son i Hästad i underdånighet anfört deröfver att, sedan inför vederbö-
rande domhafvande den 9 November sistlidna år afslutats val till riks-
dagsman i Andra Kammaren för Willands härad, dervid Anders Nils-
son i Rinkaby förklarats vara till riksdagsman för valkretsen utsedd;
och klaganderne jemte Trued Nilsson i Hästad och Per Thomasson
i Filkesboda hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Kristianstad

län uti valförrättningen sökt ändring, under anförande: att uti valet inom Rinkaby socken deltagit tre personer, som icke egde rösträtt vid valet, enär de ej funnos upptagne i Rinkaby sockens taxeringslängd, såsom skyldige att erlägga bevilling för 1877 och 1878 och följaktligen ej heller kunde vara upptagne i samma kommuns fyrktalslängd, som borde utgöra röstlängd vid riksdagsmannavalet, samt att klaganderna fördenskul yrkade, att alla inom Rinkaby kommun vid valet afgifna röster måtte uteslutas ur röstberäkningen och Ola Westesson i Ifvetofta, hvilken vid sådant förhållande borde anses hafva erhållit de fleste rösterna, förklaras vara vald till riksdagsman i Andra Kammaren för Willands härad;

så har Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i utslag den 2 December 1878 sig yttrat, att enär, jemlikt 14 § Riksdagsordningen, rätt att deltaga i val till riksdagsman i den kommun, der han är bosatt, tillkomme en hvar i kommunens allmänna angelägenheter röstberättigad man, som antingen egde eller med stadgad åborätt innehade fast egenom på landet eller i stad till ett taxeringsvärde af minst ett tusen kronor, samt jemlikt företedd behörigen justerad röstlängd med derå af vederbörande pastor och kommunalnämndens ordförande tecknad intyg, de personer, hvilka enligt klagandernes förmenande, skulle varit oberättigade att deltaga i valförrättningen, ej mindre vore egare af fastigheter inom kommunen till taxeringsvärde af minst ett tusen kronor än äfven voro välfrejdade, myndige och svenske undersåter, och förty, jemlikt ofvan åberopade §, jemförd med 8 och 57 §§ förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 Mars 1862, valberättigade; alltså och då klaganderna icke visat, att någon olaglighet vid öfverklagade valförrättningen för öfrigt förelupit, blef klagandernes besvärstalan ogillad;

deruti klaganderna i underdånighet sökt ändring, hvaröfver Ola Nilsson, Ola Månsson, Matts Svensson, Sven Andersson och Jon Mårtensson i Rinkaby i underdånighet sig förklarar. Med Kongl. Maj:ts Högsta Domstol beslutet. Gifvet Stockholms Slott den 27 Januari 1879.

Kongl. Maj:t har i nåder låtit Sig föredragas ofvan berörda underdåniga besvär; och hvad angår klagandernes anmärkning att flere personer i Nosaby och Näsby byar tillåtits deltaga i valet med Nosaby socken, ehuru dessa byar i judicielt och administrativt hänseende lyda under staden Kristianstad och sålunda ej tillhöra Willands härad, anser Kongl. Maj:t berörda, först i de underdåniga besvären gjorda anmärkning ej kunna komma under pröfning; finnande Kongl. Maj:t skäl ej vara anfördt, som i Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes utslag kan verka ändring. Det vederbörande till underdånig efterrettelse länder.

Under Kongl. Maj:ts Sekret

(Sigill.)

E. Poignant.

§ 6.

Herr *C. J. Ödman* anmälde en motion, afseende underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t angående utfärdande af förändrade föreskrifter rörande lotsväsendet i riket.

Denna motion, som erhöill ordningsnummern 122, bordlades.

§ 7.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

Herr *R. Arfvedsson* under 5 dagar från och med den 6 Februari.

» *A. F. Helander* » 6 » » » 7 »

» *A. Fredenberg* » 8 » » » 8 »

» *A. M. Rosenqvist* » 14 » » » 10 »

§ 8.

Till bordläggning anmäldes:

Konstitutions-Utskottets memorial N:o 1, med uppgift å hvilande förslag till ändringar i grundlagarne; och

Stats-Utskottets memorial N:o 2, angående en till Stats-Utskottet remitterad motion om aflåtande till Kongl. Maj:t af underdånig skrifvelse, angående utläggande af ett fyrskepp på grundet Kopparstenarne.

§ 9.

Justerades protokollsutdrag; hvarefter Kammarens ledamöter åtskildes kl. $\frac{1}{4}$ 2 e. m.

In fidem

H. A. Kolmodin.